

Hydrokéla

Hydrokéla je časté onemocnění, při kterém se hromadí čirá jantarová tekutina mezi obaly varlete. Tekutina je v *cavum serosum scroti*, a to mezi parietálním a viscerálním listem *tunica vaginalis testis*. Méně častá je hydrokéla semenného provazce (*funiculocele*).

Dělení a příčiny

Vrozenou hydrokélu najdeme u dětí, příčina vzniku není známá. Nález můžeme dále dělit na **nekomunikující a komunikující hydrokélu**. V posledním případě není uzavřen *procesus vaginalis peritonei*, a tak dochází k volné komunikaci mezi *cavum scroti* a břišní dutinou. Tento typ může být spojený s nepřímou tříselnou kýlou.

Primární hydrokéla je typ, který vzniká v dospělosti. Příčinou je pravděpodobně nerovnováha mezi produkcí a resorpcí tekutiny, vyvolávající faktor ale není známý.

Sekundární hydrokéla vzniká jako reakce na jiný patologický proces varlete nebo nadvarlete. Může se vyskytnout například u zánětů či po úrazu.

Klinický obraz

Hydrokéla se projevuje **zvětšováním obsahu skrota**, pacient je obvykle bez obtíží. Nejčastěji je odhalena při samovyšetřování nebo jako náhodný nález při fyzikálním vyšetření. Typický je **asymptomatický průběh** onemocnění, někdy si ale pacient může stěžovat na **pocity tlaku, tíhy**.

Diagnostika a diferenciální diagnostika

Základem pro diagnostiku je anamnéza, pacient udává postupné zvětšování skrota. V objektivním nálezu je **nebolestivé, elastické, zvětšené** hemiskrotum, nález může být i oboustranný. Při prosvícení skrotálního vaku můžeme odlišit hydrokélu od uskrínuté skrotální kýly (kýlu prosvítit nelze, hydrokélu ano).

Ze zobrazovacích metod je první volbou **ultrazvukové vyšetření**. Při nejistotě můžeme provést punkci hydrokély. Získáme tím tekutinu pro cytologické a mikrobiologické vyšetření a varle s nadvarletem jsou následně lépe přístupné palpačnímu vyšetření.

Funikulokéla je charakteristická nálezem vřetenovitého ztlustění, které vede tříslem do horní části skrota.

U chlapců s vrozenou komunikující hydrokélou můžeme v anamnéze zaznamenat, že je skrotum menší a měkčí v ranních hodinách, v průběhu dne se skrotum zvětšuje, kůže je napjatější.

Rychle vzniklá hydrokéla může souviset s poraněním skrota, infekcí či radioterapií v dané oblasti.

V diferenciální diagnostice musíme odlišit zánětlivé a nádorové onemocnění, spermatokélu. Důležité je také odlišit sekundární hydrokélu, která může být prvním projevem nádorové afekce.

Terapie

U pacienta s hydrokélou volíme z několika postupů. Pokud se jedná o menší asymptomatickou hydrokélu, pacienta pouze sledujeme.

Symptomatickou hydrokélu můžeme punktovat. Zákrok přináší dočasnou úlevu, Tekutina se ve vaku v krátké době často opět obnoví. Větší šance je v případě, že je stav důsledkem zánětu (viz cytologie, imunologie z punkce) který byl potlačen. Nejedná se tedy principiálně o definitivní řešení onemocnění.

Definitivní léčbou je **operační zákrok**. Volíme jej u symptomatické hydrokély, která pacientovi způsobuje bolesti či dyskomfort. Cílem zákroku je vytvořit **komunikaci mezi skrotální dutinou a podkožím**, které tekutinu resorbuje.

Zákrok provádíme v celkové nebo spinální anestezii. Nejprve provedeme incizi na příslušné straně skrota, následně otevřeme skrotální vak a vypustíme tekutinu. Abychom zabránili recidivám, resekujeme co největší část vaku, zbývající okraje sešijeme vstřebatelným stehem a pokračujeme šitím operační rány. ^[1]

Hydrokéla pravého hemiskrota

Hydrokéla pravého hemiskrota u 4,5 letého dítěte

Komunikující hydrokéla se většinou spontánně uzavře před prvním rokem věku. K operačnímu řešení přistupujeme, pokud hydrokéla přetrvává i po druhém roce věku nebo ve skrotu rozlišíme střevní kličky.

Odkazy

Související články

- Varikokéla
- Spermatokéla

Externí odkazy

- Urologie pro studenty: Hydrokéla (<http://www.urologieprostudenty.cz/detska-urologie/hydrokela>)
- Česká urologická společnost ČLS JEP: Onemocnění varlat (<http://www.cus.cz/pro-pacienty/diagnozy/onemocneni-varlat/>)
- Medicína, nemoci, studium na 1. LF UK: Hydrokéla (<https://www.stefajir.cz/?q=hydrokela>)

Reference

1. . *Operace hydrokély/spermatokély : Informovaný souhlas pacienta s výkonem* [online] . Fakultní nemocnice Ostrava, 2013. 2 s. Dostupné také z <https://www.fno.cz/documents/informovane-souhlasy/Operace_hydrokely_spermatokely_IS_r02.pdf>.

Použitá literatura

- Doporučené postupy pro praktické lékaře. *Hydrokéla, varikokéla, spermatokéla*. 2002. s. 2-3. Dostupné také z URL <www.cls.cz/dokumenty2/os/t178.rtf>.
- KAWACIUK, Ivan. *Urologie*. 1. vydání. Praha : Galén, 2009. 531 s. s. 469, 470. ISBN 978-80-7262-627-7.

Doporučená literatura

- HANUŠ, Tomáš a Petr MACEK, et al. *Urologie pro mediky*. 1. vydání. 2015. 305 s. s. 214. ISBN 9788024630083.